

Šteler izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto: za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računa naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1— Pri večkratnem oznanju se cena primerno zniža.

Štev. 45.

V Ptuj, v nedeljo dne 11. novembra 1917

XVIII. letnik

Premagana Italija.

Nad 200.000 vjetih. — Tagliamento povsod prekoračen. — Naše prodiranje iz Koroške. — Italijanska fronta ob južni Tirolski razbita. — Od zmage do zmage pod poveljstvom našega cesarja Karla!

Ves svet občuduje zdaj krasne zmag naših in nemških armad v orjaški borbi zoper dednega laškega izdajalca. Kakor blisk so tresli udarci naših armad v množice obanega sovražnika, ki je tako poželjivo gledal na naš Trst. In v neverjetni naglici hitijo zdaj razbiti kosi italijanskih armadnih zvez nazaj skozi nekdanj tako nahujskano, tako divje protiaustrijsko Furianjo in severno Italijo. Danes se ne čuje več klica „evviva la guerra“, pač pa se vozijo ogromni vlaki laških vjetnikov po južni železnici preko Celja, Maribora, Gradca proti severu. In kmalu morda se bode začel v Italiji klic „evviva la rivoluzione!“

To je usoda izdajalca! Iskrena želja vseh je bila, da pride ta božja kazen nad Efijsalca, ki nam je vkljub svojemu krivopričnemu zavezništvu hotel v najnevarnejšem trenutku bodalo v hrbet suniti. Vedeli smo, da bode bodalo zlomljeno ob ščitu zvestobe osrednjih držav. Vedeli smo, da bode izdajalec kaznovan, kakor je bil še vsak Judež kaznovan...

Zdaj se je ta kazen izvršila! Naša postena avstrijska zemlja je prosta zapeljanih čet izdajalskega kralja-pritlikavca in globoko v srce severne Italije merijo nepremagljivi naši topovi.

V tem velikem, ponosnem času se je dokazalo, da je naša prekrasna domovina čila in zdrava. Sam cesar Karla, ta ognjeni, sredi v največji vojski kronani vladar, je vodil naše armade od zmage do zmage. Kakor z železno metlo izčistil je našo zemljo od sovražnika, kakor božanski maščevalci hite njegovi junaki za njim v srce Italije... Kako so se zmotili tisti, ki so smatrali Avstro-Ogrsko za slabotno, bolano, ki so mislili, da je strohnela in da se podira in da njena duša bira! Lah, ta največji zločinec nad avstrijskim sosedom, mora danes nad durmi svojega doma zapisati Dantejeve besede: „Lasciate ogni speranza, voi ch' entrate!“ Pustite vsako upanje, vi vsi, ki vstopite! Italija je premagana in naše junaške čete morajo zavriškati od veselja, da so tega najzlobnejšega sovraga zdrobile.

Pa še nekaj ne smemo pozabiti v teh velikih urah našega ponosa: postene zvestobe zmagovito z nami združene Nemčije! Na zapadu in vzhodu in jugu ima Nemčija proti polovici sveta najstrupenejša boje. Milijoni Angležev in Francozov, Rusov in Belgijcev prežijo na kopnem in morju, v zraku in pod zemljo proti njej. In vendar je imela dovolj moči, pa tudi do-

volj postene zvestobe, da je zopet z orjaško silo svoje jeklene talange stopila na našo stran in nam pomagala pri premaganju najgršrega naših sovražnikov. Zveza avstro-ogrške naše domovine je torej v celih rekah junaške krvi izkušena, v največji borbi skovana in za večne čase zvezana. Brat poleg brata! Ponehati se mora iz „vseslovanskih“, od Angležev plačanih, od Rusov in Srbov razžrejenih nagibov povzročena hujškarja proti Nemčiji.

Naš cesar nas je vodil preko mej v srce Italije; Nemčija je z vojskovodji in vajakim kot posten zaveznik stala pri nas rama ob rami; — te krasne zveze ne premaga niti celi svet sovražnikov!

Trije laški armadni kōri so se vdali.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Prodiranje zaveznikov v Zgornji Italiji bilo je včeraj kronano z novim, ogromnim uspehom. Gnječa umikajočih se sovražnih množic severno-vzhodno od Latisane dala je vodstvu priliko, da preloži močnim italijanskim množicam z obkoljenjem vrnitev. Nemške in avstro-ogrške divizije, ki so se zapadno od Udine reki Tagliamento približevale, so se od severa sem vporabile. Obenem sunile so avstro-ogrške kolone ob lagunah proti Latisani. Veliko število v polno zmešnjavo prišlih italijanskih zvez v skupni moči 2 do 3 armadnih zborov se je večinoma odrezalo. V par urah se je več kot 60.000 moč vjelo in sto topov zaplenilo. Avstro-ogrške in nemške čete stojijo povsod ob srednjem Tagliamentu. Posamezni poskusi sovražnika, obdržati v srednjem toku postojanke mostičja, bili so s takojšnjim nastopom nemških regimentov preprečeni. — V gorovju zgornjega Tagliamenta prodirajoče avstro-ogrške armade premagale so, na gorovje navajene, v trdni volji vse težave pokrajine. — Na ta način je 12. Sočina bitka v 8 dnuj trajajočem boju vodila do čez vse mere krasnega uspeha. Avstrijske primorske dežele so osvobodene, veliki deli benečanske zemlje ležijo za frontami zaveznikov. Velika zmaga na južno-zapadnih durih monarhije je nova brezprimarna izkušnja moči zvezanih sil in narodov, izkušnja moči,

ki bode govorila močnejši jezik nego vse, kar se je v zadnjih tednih pri prijatelju in sovražniku o sedanjosti in bodočnosti govorilo in pisalo.

Šef generalstaba.

Nad 180.000 vjetih in 1500 kanonov!

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.B. Berlin, 1. novembra (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Italijanska fronta. Našim hitrim udarcem na vzhodu, brezprimerno trdnem vztrajanju naših čet na vseh frontah, zlasti na zapadu, je zahvaliti, da so se zamogle operacije proti Italiji prijeti in tako uspešno nadaljevati. Včeraj so zvezne čete 14. armade tam zopet novo veliko zmago priborile. Deli sovražne armade so se ob Tagliamentu k boju postavili. V gorovju in furlanski dolini do železnice Udine-Codroipo-Treviso šel je sovražnik v bojih na zapadni breg reke. Postojanke mostičij na vzhodnem bregu držal je pri Finzanu, Dignanu in Codroipi. V neki od tam preko Bertiole-Pozzarolo-Lovariano na Udine segajoči zadnji postojanki se je ljuto upiral, da bi kril umikanje svoje tretje armade na zapadni breg Tagliamenta. Od zmagovite volje nošeni, od modrega vodstva v odločilni smeri vporabljeni dosegli so tukaj nemški in avstro-ogrski kōri uspehe, kakor so tudi v tej vojni redki. Mostičja v Dignanu in Codroipi bila so od pruskih lovcev, bavarske in württenberske infanterije v naskoku zavzeta. Na vseh bojiščih izkušene brandenburške in slezijske divizije predrle so od severa sem v nezadržljivem naskoku zadnje postojanke Italijanov vzhodno od spodnjega Tagliamenta in so vrgle sovražnika nazaj, medtem ko so izkušeni avstro-ogrski kōri od Soče sem prodirali proti zadnji sovražniku ostali prehodni post janki pri Latisani. Vleed sunka na severu odrezani, na obeh straneh prijati, odločilo je tam več kot 60.000 Italijanov svoje orožje. Več sto topov padlo je v roko zmagovalcev. Število vjetih iz en teden sem tako uspešno peljane 12. Sočine bitke znaša zdaj 180.000 moč, svota zavzetih topov pa več kot 1500. Ostali plen je cenilih na teh številkah.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Gemona zavzeta.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.B. Dunaj, 1. novembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Ob spodnjem in srednjem Tagliamentu stojimo v dotiki s sovražnikom. Italijanske čete, ki so se skušale držati še vzhodno reke, bile so vržene ali uničene, pri čemur je nanovo več tisoč vjetih v roke zaveznikov padlo. V pokrajini

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce,
vojake, remarje itd.

Fella in zgornjega Tagliamenta zav-
zema prodiranje naših armad nameravani
potek. Na večih krajih se je moralo slomiti
sovražni odpor.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od potka.

K.-B. Berlin, 2. novembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolo-
naslednika Rupprechta. Artiljerijski boj
v Flandriji močnejši. Angleski proizve-
dovni sunki so se na raznih krajih fronte
izjalovili. — Armada nemškega prestolo-
naslednika. Ob kanalu Oise-Aisne in ob
hrbtu Chemin des Damesa se je bojno
delovanje artiljerij znatno povišalo. Po več-
urnem bobenskem ognju napadle so močne
francoske sile pri Braye. Njih naval se je
pred našimi črtami krvavo izjalovil.

Makedonska fronta. Severno-
zapadno od Monastirja se je en sunek
sovražnih bataljonov z velikimi izgubami
zavrnil.

Italijanska fronta. Ob spodnjem
in srednjem Tagliamentu stojé naše
armade s sovražnikom v bojni dotiki. Itali-
janske brigade, ki so se na vzhodnem obrežju
reke se vstavljale, bile so z napadom k begu
prisiljene ali pa vjete. Od doline Fella pa do
Jadranskega morja je lovi breg Tagliamenta
prost od sovražnika.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Nad 200.000 vjetih, nad 1800 zaplenjenih
kanonov.

Avstrijsko uradno poročilo od
sobote.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se
danes razglasa:

Italijansko bojišče. Položaj ob
Tagliamentu ostal je nespremenjen. Ste-
vilo vjetih presega že 200 tisoč mož, število
zaplenjenih kanonov pa 1800. Natančnejši
podatki pripustiti se morajo poznejšemu
štetju.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 3. novembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Že dolgo pri-
pravljena preložitve naših črt ob Chemin
des Damesa se je brez motenja izvršila.
Ob kanalu Rhein-Marne se je pri nekemu
proizvedovalnem sunku vjelo sovorno-amerikan-
sko vojske. — Naši letalci so v noči od 1.
na 2. novembra London, Chatam, Gra-
vesend, Ramsgate in Dunkirchen
z bombami napadli. Močni požari pustili so
sklepati na dobri učinek.

Vzhodno bojišče. Pri Dunabur-
gu, Smorgonu, Baranoviči in ob
spodnjem Zbruczu se je ognjeno delovanje
oživilo.

Makedonska fronta. Artiljerijski
boj je vzhodno od Vardarja do znatne
sile narastel.

Italijanska fronta. Nobenih
večjih bojnih dejanj. Doslej se je našelo
več kot 200.000 vjetih in več kot 1800 topov.
Plen na strojnih puškah, metalnih min,
avtomobilih, bagaži in drugem vojnem orožju
se ni zamogel niti približno štetiti.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se
danes razglasa:

Italijansko bojišče. Bojevo
delovanje ob Tagliamentu se povišuje.
Vojno stanje dopušča šele danes pregledati,
kar se je med 12. Sočino bitko od skupine
generala infanterije Alfreda Krauß od

zveznih čet in njih voditeljev izvršilo. Zav-
zetje 2600 metrov visokega Canin-gorovja
in 1688 metrov visokega Stola, nezadržljivo
prodiranje v zapuščeni, na potih revnem
gorovju južno doline Fella, ki ga niso za-
mogli vstaviti ne sovražnik, ne slabo vreme,
ne italijansko uničevalno delo, zavzetje Re-
siutte, zavzetje utrjenega taborišča od
Gemon-a-Osoppe zasigurajo našim na
gorovje navajenim četam, med njimi infante-
rijskim regimentom št. 14 in 59, tirolskim
cesarskim lovcom in štajerskim strelskim re-
gimentom št. 3 ter 26, kakor tudi cesarskim
lovcom, nove lovorike v zgodovini največje
vseh vojen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 4. novembra. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolo-
naslednika Rupprechta. Pri krajev-
nemu povišanju ognja odigrali so se v Flan-
driji ob reki Yser in severno-vzhodno od
Yperna manjši infanterijski boji pri Pa-
schendaale. Mi smo s sunkom popravili
svoje črte in smo na raznih točkah zavrtili
angleske delne napade. — Armada nemškega
prestolonaslednika. Ob kanalu Oise-
Aisne in v pokrajini Ailette živahno
artiljerijsko delovanje in uspešni boji naših
prednjih čet s francoskimi proizvedovalnimi
oddelki. Na vzhodnem bregu Maase pove-
čal se je čez dan živahni ognjeni boj zvečer
med Samogneux in Bezonvauxom. Naš
združeni odporni učinek je zadržal neki
ob gozdu Chaume se pripravljajoči fran-
coski napad.

Vzhodno bojišče. Položaj je ne-
spremenjen. Ob cesti Riga-Wenden bili
so ruski oddelki pri Segevoldu razpršeni.

Makedonska fronta. Že dneve sem
močni artiljerijski boj med Vardarjem
in jezerom Doiran. Najal je večraj naprej.
Doslej so se zgodili le angleški delni napadi,
ki so jih bolgarska varstva zavrnila.

Italijanska fronta. Ob reki Ta-
gliamento artiljerijsko delovanje menja-
joče se sile.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Naši verli čez reko Tagliamento.

Avstrijsko uradno poročilo od
ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 5. novembra. Iz vojno-
tiskovnega urada se poroča:

Italijansko bojišče. Ob Ta-
gliamentu se je zopet z bojem pričelo.
Avstro-ogrške in nemške divizije pribrile so
si na srednjem toku prehod in pridobile v
bojih na prostoru. Divizija generala Feliksa
princa zu Schwarzenberg, ki stoji ob
predčerašnjem opoldne na zapadnem bregu
reke, si je s hitrim, pogumnim nastopom po-
sebnost zaslug za posrečeno sunka pridobila.
Sovražnik je izgubil nad 6000 vjetih in nekaj
topov. — Tudi armada Kroatina dosegla
je povsod napredke.

Na vzhodu in v Albaniji ničesar
pomembnega.

Šef generalštaba.

Zopet 6000 Italijanov vjetih.

Nemško uradno poročilo od
ponedeljka.

K.-B. Berlin, 5. novembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Italijanska fronta. Nemške in
avstro-ogrške divizije so si ob srednjem Ta-
gliamentu prehod pribrile in se nahajajo
v nadaljnem prodiranju. Tam premaganim
italijanskim brigadam se je odvzelo nad
6000 vjetih in nekaj topov.

Makedonska fronta. Po dneve
dolgi, tudi večraj nadaljevani močni ognjeni

pripravi med Vardarjem in jezerom
Doiran napadli so angleški bataljoni južno
od Sunjakova. Njih napad se je pod
velikimi izgubami in brezuspešno pred bol-
garskimi postojankami razbil.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Italijani bežijo tudi od tirolske fronte.

Avstrijsko uradno poročilo od
torka.

K.-B. Dunaj, 6. novembra. Uradno se
danes razglasa:

Italijansko bojišče. Iz prostora
Osoppo-Pinzano peljani sunek zavez-
nikov razbil je italijanski odpor na vsaj Tagli-
amento-fronti. Avstro-ogrške in nemške bojne
sile feldmaršala nadvojvode Evgena pridobi-
le so povsod pri Cadoripi pred očmi
cesarja desno obrežje reke in so v prodiranju
proti zapadu. V okolihu najzgornejšega Ta-
gliamenta vrgle so čete generalobersta
v. Kroatina sovražnika iz njegovih poljs-
kih in pogorskih postojank vzhodno od
Cadore. Naši novi uspehi niso zamogli
ostati brez odločilnega uspeha na dolo-
mitni fronti. Od Kreuzberga pa do
Rolle-prelaza je sovražnik k nazadovanju
prisiljen. Feldmaršal v. Conrad je pričel
z zasledovanjem. Na višku Coldi Lana,
katerega z razstrelbo doseženo zavzetje je
svoj čas vso Italijo v pijano veselje spravilo,
in na Monte Pianu vihrajo naše zastave.
V Cortina d'Ampezzo so došle naše
čete večraj pod navdušenjem prebivalstva.
Tudi San Martino di Castrozza v
dolini Primiero je nazaj vzet. — Od maja
1915. l. sem je stegal Italijan svojo požrešno
roko v Pusterdolino in proti Bozenu.
arču Tirolske. Hvala nerazrušljive vztrajnosti
naših hrabrih se sovražnika upanje ni za-
moglo nikdar urediti. Dobitke, ki si jih
je v tem prostoru v 2½ letih boja in dela
pridobil, se zamorejo po korakih šteti. Zdaj
se je pa i to v par dnevih razbilo!

Šef generalštaba.

Vsa črta Tagliamenta v reki nemških in avstro-
ogrskih čet.

Nemško uradno poročilo od
torka.

K.-B. Berlin, 6. novembra (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Italijanska fronta. Črta Tagli-
amenta je od nas zavzeta. Italijani so med
gorovjem in morjem zopet v nazadovanju.
Požari označujejo njih pot skozi zgornje-
italijansko ravnino. Pribritev izmenjave
bregov ob robu gorovja po za napad na-
vdušenih nemških in avstro-ogrskih divizijah
dognal je klin v po naturi močne obrambene
postojanke sovražnika na zapadnemu bregu
oddelka. Hitro razširjenje tako vstvarjenega
mostičja z uspešnimi boji prisilil je naspro-
tnika k izprazenju cele črte ob reki do Ja-
dranskega obrežja. Navzgor reke do doline
Fella so se večraj italijanske brigade se
držale. Pritisek našega prodiranja je napotil
Italijane, da zapustijo i svoje pogorske posto-
janke. Od doline Fella pa do Colbri-
cena severno doline Sugana v širokosti več
kot 150 kilometrov so morali Italijani svojo
skozi leta zgrajene postojanske cone opustiti
in so v umikanju. Uvedlo se je nadaljne
operacije zveznih armad.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Naš cesar govori!

Uradno povelje cesarja Karla.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Iz vojno-
poročevalskega stana:

Cesar je izdal nastopno armadno povelje:
Pred dvema letoma in pol so Italijani
zavratno napadli monarhijo s svojo milijonsko

armado. Imela je izvršiti smrtni sunek, ali moji junaški bojevnikji so vzdržali v enajstih krvavih bitkah zmagovito vsak naval. Mogočno so se mogli skozi tri poletja brez skrbi za jugozapad izbojevati ogromni boji na vzhodu. Mogočno je mogel biti nedavno, utrjen na pogojih, ki jih je ustvaril in obvaroval brezprimerni odpor, pripravljen i odločilni udarec, ki je uvel 12. bitko. Srčno se spominjam v dneh oprostitve mojega Primorja vseh sijajnih činov, ki so jih od binkosti 1915, izvršili vojskovodje in čete proti Italiji. Najzvestejši spomin posvečam za vselej onim neštetim junakom, ki so morali plačati zmago za ceno svojega življenja. Vsemogočnemu bodi hvala! Kri teh vrlih mož ni tekla zaman. Moje in mojih zvestih zavaznikov bojne sile stoji globoko v sovražnikovi deželi. Ob stražnem ognju v Furlaniji se oživljajo za mojo bojno silo ponosni spomini, spomini na davne prošle slavne dobe, v katerih korenini vojaška modrost mojega nepozabnega prastrica cesarja in kralja Franca Jožefa in ki se ne dajo nikdar ločiti od imen mojih prednikov Karla in Albrehta in spomina na Radeckega. Duh teh velikanov, ki živi v mojih četah za vse čase, naj vodi nas po poti uspeha, na katerem edino morejo moji narodi pridobiti od vsega sveta zaželeni mir. Bog z nami!

Baden pri Dunaju, 2. novembra 1917.

Karl I. r.

Odklikovanja.

W.-B. Berlin, 2. novembra. Cesar je generala Ludendorff imenoval za šefa nizjerheimskega feldinarskega regimanta št. 39.

K.-B. Dunaj, 2. novembra. Cesar je feldmaršala Konrada v. Hötzendorff imenoval za kancerja vojaškega reda Marije Terezije, generalštabnega šefa Arturju baronu Arz izrekel najvišjo pohvalno posebno priznanje in mu izročil osebno dekoracijo. Nadalje je podelil šefu operacijskega oddelka generalmajorju v. Waldstätten komandni križec Leopoldovega reda z meči. — Vsa ta odklikovanja so zahvala za krasne uspehe naše ofenzive proti Italiji.

Cesar na Primorskem.

K.-B. Trst, 31. oktobra. Cesar je inšpiriral danes naprave istrske obalne obrambe in obiskal razna mesta te kronovine. Vlada se je peljal iz Trsta v spremstvu doslejšega nadvojvode Maksa v Poreč in od tam preko Buj. Pirana, Isole in Kopra nazaj v Trst. Prebivalstvo v Poreču, ki je videlo v obisku cesarja v težkem času posebno naklonjenost za svoje, od sovražnika ponovno napadeno mesto, je pričakovalo na glavnem kolodvoru cesarjev prihod. Skot Pederzoli se je poklonil cesarju z besedami navdušenega veselja. Cesar je poslušal prisrčno poročilo o trpljenju, naloženem mestu in sprejel z odkritosrčno zahvalo zagotovila neomajne zvestobe. Nato je vladar pregledal različne vojaške naprave v okolici Poreča, nakar je šel v stolno cerkev in tam opravil kratko molitev. Med stebri pred stolno cerkvijo je čakala vladarja neka priprosta žena, ki je padla pred njim na kolena in držala v rokah prošnjo do njega. Cesar je dvignil ženo in sprejel prošnjo s prav prisrčnimi besedami. Na povratku se je cesar ustavil tudi pri Vranicu, kjer je nekaj malega zavžil. S polja vračajoči kmečki ljudje so spoznali vladarja in obkolili njegov avtomobil. Vlada je ukazal dati ljudem zajutr, kateremu vrgledu je sledilo cesarjevo spremstvo. Potem se je odpeljal cesar v Piran, kjer mu je prebivalstvu priridilo viharne ovacije. V Isoli in Kopru se bila ovacija istotako viharna. Na povratku si je ogledal cesar različne obalne obrambne informacije, odbijalne baterije, signalne postaje in druge naprave. Pri večernem odhodu v Trst je tvorilo prebivalstvo gost spalin, iz katerega so prihajali navdušeni vdanostni pozdravi. Kmalu nato je cesar odpotoval iz Trsta.

K.-B. Trst, 31. oktobra. Kakor že na kratko sporočeno, je prišel cesar 29. t. m. v Gorico. Že na poti v Gorico iz Karnice v Ajševico so se razvijale strašne slike upostose-

nja. Od Ajševice ni nikakih hiš, sploh nikakega polja in gozda več. Vila Starkenfels in lovska hiša v Panovcu sta žalostni razvalini. Pri vili Starkenfels je zapustil vladar s svojim spremstvom avtomobile, da ne moti premikanja čet in trena, ter je jahal skozi Rožno dolino v Gorico. Ob cesti stoječe čete so cesarja navdušeno pozdravljale. V Gorici je jahal cesar na Glavni trg, kjer je dobil poročila vojaških uradnikov in že došlih upravnih uradnikov ter sprejel vdanostne izjave v mestu ostalega prebivalstva; bilo je okoli 20 ljudi. Na tem dohodu je bilo žalostno, da ni bilo prebivalcev. Sovražnik jim je dal težko pokoro za njihovo zvestobo do rodne grude in države. Prebivalstvo je je sovražnik vlek s seboj malo pred dohodom naših čet, oplenil hiše in nekatere zažgal. Gorice, katero smo takoj ljubizbognjenih lepota, ni več. Skoraj vsaka hiša kaže rane te vojne. Glavni trg je poln razvalin. Nato je cesar odjahal k razvalinam vile Starkenfels ter se odpeljal preko Komenske visoke planote v Trst, kamor je prišel pozno zvečer. — Včeraj zjutraj se je peljal cesar kljub burji in dežju preko Proseka, Nabrežine in Devina v Tržič. Med vožnjo je orkan odtrgal streho z vladarjevega voza. Kljub slabemu vremenu se je cesar peljal naprej v odprtem avtomobilu. Od Nabrežine dalje so se zopet videli sledovi ljutih bojev. Vozil se je mimo razrušenih tovarn „Adria“ pri Sv. Antonu in mimo naše ladjedelnice v zalivu Trosega; vsi objekti so ali podrti ali zgoreli docela. V Tržiču, kjer ni ostala nobena hiša nepoškodovana, je šel cesar peš na glavni trg, čez katerega je baš korakala vojaška godba, ki je takoj zasvirla ljudsko himno. — Cesar je obiskal včeraj na fronti se eskadrone dragonskega polka, v katerem je preživel svoja vojaška učna leta. Cesar je govoril z vsakim oficirjem in ukazal nastopiti moštvi, ki je služilo pri njegovem eskadronu. Pet jih je bilo. Po prisrčnem slovesu od starih tovarišev se je peljal cesar v Trst nazaj, kjer je sprejel turškega princa Osmama Fuad Effendija in nato v namestniški palači odposlanstva goriškega mesta.

Katastrofa pri Latisani.

Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Nekoliko prejšnjega razglašeno število 200.000 vojsnikov je z večerajšnjim dnem skoro že doseženo. Čete generalnega polkovnika Krobalina, infanterijskega generala Krausa, generala Belova, kakor tudi soška armada so dosegle skoro povsodi črte srednjega in spodnjega Tagliamento, zasledovaje poraženega in bežečega sovražnika. Kakšni velikanski naporji se zahtevajo zlasti za one čete, ki prodirajo iz Julijskih Alp, pokaže pogled na zemljevid. To je skoro povsodi: povprek k prodiralnim črtam ležeče gorovje s težkimi prelazi, ki ovirajo pohod, ki pa so bili premagani kljub zornim vremenskim razmeram in odporu posameznih zapor s silo čet, ki se ne da ustaviti. Nemške divizije skupno z avstro-ogorskimi kolonami so izvršile sunek na Codroipo in so prisilile bežeče preostanke tretje italijanske armade, da je iskala svojo rešitev v prehodu čez Tagliamento pri Latisani. Proti visoki narasli reki prišlejši italijanski oddelki so poskusili na razsežnem nepretrdnem rizevem polju se še upirati, čeprav so bili večinoma že zmedeni, kar je povzročilo več prask. Ker so krenile pri Codroipo stoječe čete proti jugu in so istočasno prišle avstro-ogrske kolone vzdolž laguna na jugu, je povzročilo to popolno obkolitev proti prehodu korakajočih sovražni-kovih delov. Ko so bile italijanske čete na mostišču sagem se boreče vržene čez Tagliamento, se je moralo udati čez 60.000 mož z več sto topovi na prostem bojišču zmagovalcu. Ta izguba dveh ali treh zborov bojne sile in prejšnje razkosanje pomeni gotovo toliko, kakor da je tretja italijanska armada postavljena izven bojevanja. Zopet pa moramo imeti pred očmi izredne čine pohoda in brezprimerno napadalno silo zavzeznih čet. Na severu so imele te na svoji poti premagati višinske pozicije kakor one na Matajurju ob neugodnem vremenu. Velikanske napore so morali prestati poveljniki zlasti glede na težkoče dovoza za četami, ali činovna sposobnost čet, ki nikdar ne omaga, je omogočila uspehe, katerim skoro ni primere v svetovni vojni.

Vojna na morju.

Dobri plen.

K.-B. Rotterdam, 31. oktobra. V drugem tednu meseca oktobra potopil je neki nemški podmorski čoln v angleškem Kanalu neki iz Amerike došli oboroženi angleški parnik z 135 topovi po 75 mm, 30 havbicami po 12 cm, 50.000 granatami, 22.000 grana-

tami po 12 cm, 150.000 ročnimi granatami, 20.000 puškami, 6 pancerski avtomobili, 11 tovornimi avtomobili, 1.500.000 patronami ter 140 strojnimi puškami. (Pač lepi plen! Koliko življenj bi to strelivo hinavskih Amerikancev uničilo! — Ali — nemški podmorski čolni so na straži! Op. ur.)

32.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 31. oktobra. Eden nemških podmorskih čolnov (poveljnik kapitan-lajtnant Hashagen-Ernst) je v Atlantskem oceanu in v kanalu zopet okroglo 32.000 brutto-register-ton sovražnega prostora na trgovinskih ladjah potopil.

Šet admiralnega štaba mornarice.

17.000 ton potopljenih!

W.-B. Berlin, 1. novembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Kanalu dali so 17.000 brutto-register-ton.

Potopljeno!

K.-B. Berlin 2. novembra. V Biscavi in v Severnem morju so nemški podmorski čolni zopet 2 parnika in 9 ladij na jadre potopili.

Potopljeno!

K.-B. Berlin, 3. novembra. Uradno se poroča: V zatvornem okolišu okrog Anglije so nemški podmorski čolni zopet 4 parnike in 2 ladji na jadre potopili.

Nemške zmage na morju.

K.-B. Berlin, 5. novembra. Uradno se razglašalo:

V zatvornem okolišu okrog Anglije se je 15.000 brutto-register-ton potopilo. — Eden nemških podmorskih čolnov nastopil je dne 7. oktobra t. l. v zapadno mesta Tripolis opazovane boje med domačini in Italijani in je vzel italijanske čete z dobrim uspehom pod ognj. Dne 16. oktobra obstreljeval je isti podmorski čoln učinkujoče trdnjave naprave od Homsa (Tripolis). — Drugi nemški podmorski čoln obstreljeval je v Črnem morju od Rusov zasedeni kraj Tuapse in je potopil en s strelivom naloženi transportni parnik.

Boj v Kattegatu.

W.-B. Berlin, 4. novembra. Wolfiov urad poroča: Naka mala nemška pomočna križarka (poveljnik kapitanlajtnant v rezervi Lauterbach) je dne 2. novembra v Kattegatu po hrabrem odporu bila od premoči šestih sovražnih križark in devetih velikih torpednih čolnov potopljena. Angleško poročilo omenja tudi uničenje desetih patroljskih ladij. To ne odgovarja resnici. Nemški vojni ladij se razven omenjenega parnika ne pogača.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zahteve kmetov.

Nemška kmetstva (agrarna) stranka je odpelala pod vodstvom poslanca dra. Waldner posebno deputacijo k ministerskemu predsedniku. Predložilo se je tam neobhodno in nujne zahteve avstrijskih kmetov. Tem zahtevam se gotovo tudi vsak štajerski ali koroški kmet rad pridruži. Glasijo se te zahteve takole:

1. Cenitev krompirja, ki je bila dolejš deloma nepravilna, deloma krivična, naj se natančno pregleda.
2. Oddaja mrve in slame se je izvršila večinoma brez ozira na krajevne razmere; V mnogih pogorakih krajih se je toliko slame in mrve odvzelo, da je živinoreja izročena popolnemu poginu.
3. Domači mlini in manjši kmetaki mlini se morejo takoj odpreti.
4. Neobhodno potrebna je enakomerna razdelitev kvot otrobov. Oni kmetovalci, ki so iz patrijotičnih vzrokov takoj po četvi žitje oddajali, dobili so manj otrobov nego samudni kmetje.

5. Popisovanje zaloga zlasti monopoliziranih živil naj se ne izvrši samo pri kmetu, marveč tudi pri bogatemu konzumentu.

6. Pri domačemu klanju naj bi se oddaja masti pravično uredila.

7. Najvišje cene za mošt naj se zviša, da bodo primerne obstoječim cenam za čisto vino.

8. Neobhodno potrebno je, tudi v interesu konzumentov, da se samostojne kmete od vojaščine oprosti.

9. Vojnivjetniki, ki so pri malih posestnikih skozi dve leti pridno delali, bili so nakrat odpoklicani in z manjvrednimi, v kmetijstvu neizkušenimi nadomesteni. Ta odlok naj se takoj nazaj potegne.

10. Oddajo petroleja naj se z ozirom na velikost posestva že od politične oblasti 1. instance primerno uredi.

11. Delo za spomladno setev je brez oddaje čevljev za kmetško prebivalstvo nemogoče. Vsakemu kmetu ali kmetškemu delavcu se mora dati usnja za najmanj en par čevljev.

12. Divjačina je treba postreliti.

Deputacija je izjavila ministrskemu predsedniku, da bo proti vladi odločno nastopila, ako bi se te prepotrebne zahteve ne upoštevalo. Med kmetiskim ljudstvom je itak že dovolj razburjenja zaradi mnogih sitnosti, ki se jih dela od strani oblasti. Minister je obljubil, da bo vse zahteve kmetov natančno pregledal in jim kolikor mogoče ustregel.

Tako delajo gospodarsko misleči poslanci za kmeta. Pri nas pa uganjajo poslanci le neplodno politiko!

Politični utrinki.

Blaznost ali nesramnost.

Vsa Avstro-Ogrska vriska od veselja nad krasnimi avstrijsko-nemškimi zmagami, — naši „jugoslovanski“ voditelji pa ne morejo prikriti svoje nevolje... Ni jim prav, da je naše in nemško orožje zmagovalo, da je postala naša avstrijska zemlja svobodna Cadornovega jarma, da je s tem Avstrija postala močnejša ter trdnjša. Ni jim prav! Ali je to blaznost? Ne, nesramnost je! Tako piše „Straža“, glasilo dr. Korošca, v svoji 87. številki med drugim: „Čez dve leti so ob Soči stali skoraj izključno slovanski polki.“ S tem hoče „Straža“ svoje ovčice zapeljati v mnenje, da nemški vojaki niso ob Soči nič storili. To je seveda laž in grda nevaležnost. Dokaz: uradna vojna poročila! Sicer pa nimamo pri nas nobenih slovanskih, čeških ali nemških, marveč samo avstrijske regimente. Tega seveda „jugoslovanska“ „Straža“ ne razume. Zato piše nadalje sledečo značilno vrsto: „Sedaj je Borojevič peljal te junake na juris (srbski izraz za naskok) v Italijo.“ Zopet laž! Sam cesar Karl je peljal avstrijske in nemške junake v srce Italije. Ali ker naš cesar menda ni „jugoslovanskega“ političnega mišljenja, zato ga je „Straža“ ednostavno prezrla in pozabila. Ker pa je general Borojevič slučajno hrvatske narodnosti, se mu hlini mariborski listič. Mislimo, da ima Borojevič toliko zaslug, da mu ni treba tujih pripisovati. On je zvest služabnik našega cesarja, on je bil sele pred kratkim od nemškega cesarja z redom „pour le mérite“ odlikovan; zato bi Borojevič gotovo pljunil v stran, ako bi čital „Stražino“ zavijanje. Pod poveljstvom našega cesarja se je torej ofenziva pričela! To je resnica! Slovanski regimenti so se borili poleg nemških. Seveda, „Straža“ ne dela tega iz blaznosti, marveč edino iz golega sovraštva zoper nemstvo, ki je vendar danes naš najzvestejši zaveznik. Zato pravi „Straža“ tudi na koncu tega svojega „odkritosrčnega“ članka, da je s temi zmagami „za Avstrijo vojna končana“ in da lahko „z drugimi ali proti drugim“ mir zahteva. V teh besedah tiči navadna podla hujkarija zoper zvezo z Nemčijo, ki je imela orjaške borbe na zapadu ravno v istem času, ko je nam prišlo s krasnimi divizijami na pomoč. Tako, kakor je „Straža“ pozabila, da je naš cesar poveljnik in nikdo drugi, tako hoče

tudi pozabiti na zvestobo napram Nemčiji! Kakor da bi stala narodnost v službi entente... Seveda, tisti ljudje, katerih evangelij je list „La Serbie“, kateri so prijatelji v Italijo dezertirane slovenske poslanca dr. Gregorina, ki so prijatelji češke brigade na Ruskem, — ti ljudje torej ne morejo imeti srca za Avstrijo! Oni hočejo in želijo, da bi postala Avstrija slabotna, osamljena. Kajti potem bi jo lahko zdrobili in razrušili. Potem bi morala Avstrija na vsak način pred svojimi sovražniki na kolena pasti, potem bi se sklepalo o notranjih političnih zadevah Avstrije na mirovnem kongresu. Francozi in Rusi, Angleži in Srbi, Italijani in Rumuni naj diktirajo mir, naj uresniči „Jugoslavijo“, — to je želja „Straže“. In v tej želji tiči veleizdajalska blaznost!

Nemčija in Avstro-Ogrska.

Pod tem naslovom piše „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“: Pod geslom zvestoba za zvestobo sta Nemčija in Avstro-Ogrska sprejeli boj, ki jima je bil brezvestno vsiljen. V tem duhu stojita že delj kot tri leta ramo ob ramo, navdani zavesti, da ima njiju že stoletja trajajoča in v raznih oblikah se pojavljajoča zveza danes močnejšo življensko silo, kakor kdaj. Zveza med centralnima državama, ki traja sedaj že kmalo štiri desetletja, posvečena po besedilu samo obrambi napadov na mir, je služila temu cilju z blagodejnim uspehom tako dolgo, da se je zdelo protivnikom rastočega razvoja Nemčije in Avstro-Ogrske, da je prišla ura, da s svojo zvezo lahko uničujoče udarijo po obeh državah. V dolgem mirovnem času, za kateri se je posebno zahvaliti trdni zvezi obeh cesarstev, se je pri nasprotnikih, zdaj tu, zdaj tam pojavilo domnevanje, da ima ta zveza za resni slučaj komaj večji pomen, kakor kak nakit ali druga šara. Odločilno se je izvršil na bojišču protidokaz. Vse žrtve, vse trpljenje, ki jih je imela vojna za posledico, ni moglo uničiti čute skupnosti, ki se je zasedral v misli zavezniških narodov. Naši zavezniki so radi tolažili našo pripravljenost za mir kot znak slabotnosti. Kakor že pogosto, so jih dejstva drugače podučila. Po zmagovitih prodiranju ob Ruskem zalivu in ne oziraje se na velikanstvo borbo na zapadni fronti, ki ne da priti sovražnikom njih ciljem bliže, udarec proti Italiji, ki zopet kaže vojno bratstvo Nemčije in Avstro-Ogrske v najjasnejši luči. Izmena brujav med cesarjem Karlom in cesarjem Viljemom je izražala čustva, ki najdejo srčen odmev v obeh državah. S posebnim veseljem pozdravljajo dežele sijajen uspeh ozkega skupnega nastopa zato, ker je ta nastop zadel izdajalskega bivšega zaveznika z zasluženimi kaznjami. V tej zvezi bosta obe cesarstvi kakor v preteklosti, tako tudi v bodočnosti zvesti zaščitniki miru ter bosta dovedli iz stisk vojnih let svoje ljudstvo k novemu procvitu.

Učimo se!

Velike zmage naših in nemških armad proti izdajalskemu Italijanu so tudi glede notranje politike blagotono vplivale. Zlasti dve stvari je treba naglašati, ki so si jih morali i naši politični nasprotniki priučiti: prvič, da so za vedno minule vse brezplodne sanje onih hujskačev, ki so hoteli avstro-ogrsko monarhijo razdrobiti ter v posamezne države razcepiti, kakor je to diktirala vseslovanska agitacija; drugič pa, da je naša sedanjost in bodočnost odvisna od poštene, zveste zveze z Nemčijo, ki nam na vseh frontah pomaga, kakor ji tudi mi z našimi junaki pomagamo.

Tako stoji stvar dandanes! Češka, dostikrat veleizdajalska stremeljenja, kakor tudi „jugoslovanski“ cilji posameznih politikov, ki nimajo srca za avstrijsko domovino, so s tem pod mizo vrženi. Ednako sodi tudi veliko ogrsko časopisje.

Madžarski ugledni listi pišejo m. dr.: Avstrijsko-nemška ofenziva je unicila sanje novega rimskega imperijalizma ter razblinila v njih fatum morgano italijanskega irreden-

tizma. Uničeno je tudi upanje, da bi bilo omogoče razdrojiti centralne države. Zveza Avstro-Ogrske z Nemčijo je v ognju soških bitk prestala novo preizkušnjo; dokazano je, da morejo centralne države, ako ostanejo druga drugi zveste, izvojevati končno zmago. Uničeno so tudi sanje tistih fantazmov v monarhiji, ki so videli vir vsega trpljenja v naši zvezi z Nemčijo in nasvetovali, da naj se Avstro-Ogrska loči od svoje nemške zaveznice. Jasno je sedaj, da so se ti separatistični politiki nahajali na krivih potih. — „Budapesti Hirap“ piše v posebnem članku pod naslovom „Karolyanci, Čehi in Jugoslovani“: Politične nauke soške ofenzive morajo gotove struje na Ogrskem ravno tako dobro razumeti, kakor jih morajo razumeti gotove politične struje v Avstriji. Karolyjeva stranka, ki je koketirala z entento in se je pripravljala zavzeti stališče proti zvezi z Nemčijo, mora spoznati, da je grešila. Ogromni uspehi protitalijanske ofenzive pa bodo prisilili tudi gotove avstrijske struje, da revidirajo svoj program. Čehi in Jugoslovani se morajo ob polomu na italijanski fronti vprašati, ali je mogoče, da še nadalje vztrajajo pri svojih stremiljenjih. Predvsem si morajo priti Čehi na čisto. Merodajni krogi so prepričani, da bo naša ofenziva v tem smislu dobro učinkovala. Nančiti bo treba Čeha spoznanja, da ententa nikdar ne more zmagati, da nam nikdar ne more diktirati, kar hoče in da ni govora več o razkovanju monarhije. Politika Čehov, zgrajena na zmagi entente, je bila v soški bitki smrtno ranjena. Naša zmaga dokazuje, da nimajo pravice do življenja le narodno enotne države, temveč tudi države, ki so sestavljene iz več narodnosti. Povsod torej med velikimi strankami oestro mišljenje! Kdor je za Avstrijo, ta mora ravno zanjo delati; — kdor pa je proti nje, ta mora pričakovati, da se ga smatra za sovražnika!

Turčija nam vedno zvesta.

V svetovni vojni je dokazala Turčija, da nam je v resnici zvesta in da se hoče z nami in našimi drugimi zavezniki proti zlobnim sovražnikom na življenje in smrt boriti. To je dokazal tudi turški prestolni govor, o katerem se sledeče poroča:

Pri otvoritvi turškega parlamenta prebrani prestolni govor naglašal uničujočo zmago ob soški fronti nad Italijani, ki se umikajo v nerednem begu, izreka trdno upanje, da bodo turške armade poglavalne sovražne čete, ki so v Mezopotamiji in na kavkaški fronti zasedle turško ozemlje, čez mejo, ter naglašal, da je sultan z največjo simpatijo pozdravil predlog papeža, da naj se krvoprelitje konča. Politični odnosi Turčije z zavezniki pridobivajo dan na dan na prijaznosti i utrjujejo medsebojno zaupanje. — Obisk nemškega cesarja je jasno izrazil medsebojni sporazum in harmonijo. Prestolni govor konča, da ni dvoma, da bo Turčija vztrajala v borbi za življenje in smrt do konca.

Čast poštenemu turškemu zvezniku, ki nas ni izdal, kakor Italija ali pa Rumunska!

Vsegi Poljaki!

Med Poljaki, ki so jih naše in nemške puške odrešile ruske tiranije, ki jim je pokojni in nepozabni cesar Franc Jožef skupno z uemskim cesarjem Viljemom podelil prostost, — razširja se zalibog isptako, v tem slučaju naravnost grozovito nevaležna panlavistična hujkarija. Ni čuda, da poljske legije do slej niso zamogle izvršiti svoje naloge. Saj so učinkovali med njimi vseslovanski agitatorji, ki so bili obenem protiaustrijski in protinemški. Zanimiv je v tem ozirom sledeči slučaj, ki ga objavlja „Gazetta Wieczorna“:

V pondeljek, dne 23. oktobra je prišla v Szeczypiorno vojaška komisija, da zapriše 500 poljskih legionarjev, ki so internirani radi znane afele brigadirja Pilsudskega in radi tega, ker so odpovedali pokorščino nemškemu vojaškemu poveljstvu; v Szeczypiorno je interniranih nad 3000 takih legionarjev. Ko je prispela vojaška komisija, so hoteli pristati Pilsudskega prisego onemogočiti.

Napadli so legijonarje, ki so bili pripravljeni prseči, pljuvali v lice, trgali jim obleko ter jih obmetavali s kamenjem. Kruto so pretepli tudi vojaškega duhovnika Kurapinskazga, ki za smatralo za iniciatorja popustljivosti med legijonarji. Tabor interniranih legijonarjev je popolnoma v rokah pristašov Pilsudskega, si so cenzurirali vse dopise ter preprečili, da bi se bil kdo izmed legijonarjev podvrget nemškemu poveljstvu. Po prihodu vojaške komisije je prišlo do velikih pobojev; trije so bili ubiti. 8 težko in 40 lahko ranjeni.

To je „zahvala“, da so naši in nemški vojski svojo srčno kri prelivali za osvoboditev Poljakov. Pač žalostno! Vseslovenska ljubskarija je ravno največja nevarnost za vso Evropo, največje zlo za vse človeštvo. Proti nje pomaga le strogost in disciplina. Kdor ni z nami, je proti nam!

Novi državni kancelar na Nemškem.

K.-B. Berlin, 2. novembra. Cesar Viljem je državnega kancelerja dra. Michaelisa na njegov predlog odpustil iz službe državnega kancelerstva, predsednika kraljevo-pruskega državnega ministerstva in pruskega ministerstva za zunanje zadeve ter mu obenem podelil verzičko velikega križca k redu „Roter Adler“. Kot naslednika je obenem imenoval kralj. bavarskega državnega ministra dra. grofa v. Hertling. Cesar je poslal ob tej priliki jako iskreno ročno pismo državnemu kancelerju dra. Michaelisu.

(S tem je bavarski katoliški mož postal sedmi državni kancelar nove Nemčije. Iz tega je razvidno, da ni istinita od sovrašnikov raztrobentana govorica, kakor da bi vsa Nemčija stala pod trinoštvom Prusije. Na Nemškem se gleda v prvi vrsti nato, da se postavi najposobnejše ljudi na čelo važnih uradov. To se vidi pri nemških vojskovodjih, kakor tudi v civilnih uradih. In dobro bi bilo, ako bi to načelo posvobodilo. Sposobnost je prva potreba! Novi nemški državni kancelar bo delal gotovo veliko dela in težke naloge. Ali gotovo je, da bo delal na istem stališču, kakor vsa Nemčija in z njo tudi Avstro-Ogrska: doseči pošten mir, primeren našim zmagam!

Izpred sodišča.

Nepošteni živinski nakupovalci.

Celovec, 31. oktobra. Pred sodnijo sta se imela zagovarjati nakupovalce koroške živino-vnovečevalne družbe Boltežar Seitner, trgovec in posestnik v Stalu, ter posestnik Johan Steiner v Latzenorfu. Seitner je nakupoval za družbo živino; vedno pa ni oddal vse svote posestnikom, ki jo je on sam od družbe sprejel. Steiner se je pri neki zapuščinski zadevi sleparskega počenjanja Seitnerja udeležil; obadva sta namreč iz dotične zapuščine nakupila govedo ter jo potem polagoma hotela po mnogo zvikan cenah družbi oddati. Seitner je bil vsled tega na 2 meseca poojstrene ječe in na 1000 kron denarne globe, Steiner pa na 14 dni strogega zapore ter 500 kron denarne globe obsojen.

Štrajk v industriji za orožje v Pragi.

Praga, 29. oktobra. Danes se je v porotniški dvorani v procesu proti delavcem Ringhoffer-tovornic v Smichovu, ki so bili udeleženi pri štrajku v industriji za orožje, razsodbo razglasilo. Obtožbo se je dvignilo proti 39 delavcem, proti 5 pa se je obtožba izločila. Od ostalih 34 obtožencev jih je bilo 10 zločina upora in 21 zločina proti subordinaciji krivim izpovedanih; 3 obtoženci pa so bili oproščeni. Kazen je znašala od 4 do 18 mesecev težke ječe, ki je tudi poojstrena.

Razno.

Naši mariborski mladostrelci so se, kakor že večkrat v tej vojni, tudi zdaj krasno obnesli, tako zlasti pri zavzetju mesta Grado.

Poroča se o temu zavzetju, ki se je izvršilo od morja sem, sledeče: „Skozi špalir nazaj ostalih prestopili so tržaški mladostrelci najprve ozemlje Grada, njim je sledila naskočna kolona mariborskih mladostrelcev; hitri patruljski čolni peljali so se v kanal San Pietro Doiro. Povsod okoli Grada postalo je živo. Na c. kr. vojske se je metalo cvetlice in „coriandoli“ in množica jih je v mesto spremljala.“ — Naši prostovoljni strelci nam delajo pač vedno čast. To so mladi avstrijski junaki!

Hčerke vdove. Od vdove g. Marije Samuch, trgovke s sadjem v Mariboru, odšli so na bojišče štiri sinovi in dva zeta. Od sinov je eden invalid, naj se nahaja v italijanskem vjetništvu, najstarejši služi pri artiljeriji, odlikovan z bronasto medaljo in Karlovim četinem križcem ter se udeležuje zdaj ofenzive proti Italiji; najmlajši sin Leopold bil je že s srebrno hrabrostno medaljo odlikovan, v 10. Sočini bitki težko ranjen in je dobil zdaj srebrno hrabrostno medaljo 1. razreda ter Karlov četini križec.

Sleparija pisarja. Iz Maribora se poroča: Pisarniški pomočnik Otmar Roba se je večeraj izročil okrožni sodnji. Dognalo se je, da je s ponarejenimi spisi mestno občino za 2600 kron, davkarijo pa za 3187 kron osleparil. V kratkem se je tat hotel poročiti z neko kolegijo. Nekemu trgovcu je z ukradenim denarjem za pohištvo že plačal 4623 kron, nekemu krojaču pa 1100 kron. Svoji nevesti je bil kupil briljantni prstan in uhalo. Zdaj se pokori v ječi.

Odlikovanje. Vojni križec za civilne zasluge 1. razreda je cesar m. dr. podelil štajerskemu c. kr. namestniku tajnemu svetniku Manfredu grofu Clary und Aldringen ter namestnikom in deželnim predsednikom ostalih kronovin.

Maribor. Občinski svet mariborski imenoval je častnim možanom generalnega direktorja južne železnice dr. v. Weeber in mašinskega direktorja dr. ing. Karla Schlotz za njune izredne zasluge.

Boj štajerskega orožnika iz ruskega vjetništva. Iz Sulmtala se poroča, da je prišel pred kratkim orožniški stražnjost J. Johan Fruhmann iz St. Martina v S. iz ruskega vjetništva. Z nekim tovarišem dunajskega domačega regimenta je svoj čas pobegnil iz ruskega vojnega vjetništva in odpotoval preko Švedskega v svojo domovino. Ze preje je Fruhmann poskušal štirikrat pobegniti, kar se mu pa nikdar ni posrečilo. Vjet je bil v jeseni leta 1914. pri bojih ob priliki umikanja ob reki Nida.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so naslednji gg. kaplani: Jožef Kavčič iz Šostanja k Sv. Juriju pod Taborom, Jožef Potočnik iz Sv. Jurija pod Taborom v Šostanj, Ivan Razbornik iz Čadrama na Kebelj, Anton Plevnik iz Zreč v Čadram; Jurij Cvetko, ki je bil zaradi bolezni na začasnem dopustu, je nameščen kot kaplan v Zrečah. Č. g. Josip Jeraj, kaplan v Zalcu, je bil dne 26. oktobra promoviran za doktorja bogoslovja.

Samomer. Dne 30. p. m. si je v Mariboru 43 let stari sodnijski oficijant Paul Simon v uradnem poslojpu z revolverskim strelom v glavo življenje vzal. Slabe gmotne razmere so ga gnale v smrt.

Veliki vlom. Dne 29. oktobra ob 2. uri zjutraj opazil je v avtomobilu se vozeči veletrgovec g. Suppanz iz Pristove, da je prodajalna trgovke Marije Summer v Poličanah odprta. Naznanil je to orožnikom, ki so dognali, da so v prodajalno tatovi vlomili in blaga za skoraj 40.000 kron odnesli. O tatovih ni nobenega sledu.

Št. Iju pod Turjakom. Piše se nam: Dne 21. oktobra 1917 zjutraj smo imeli v naši cerkvi pri prvi maši zelo lepo pridigo od našega g. župnika N. Rožkarja, namreč od ovce in pa kostruna... Tukajšnji oskrbnik iz mislinjke graščine G. N. Jas je v Št. Iju pri svojem mlinu električno luč postavil in so vsi iz okolice zaradi pomanjkanja petroleja si luči v svoje hiše in štale dali napeljati. Vsa čast temu oskrbniku, ki se je toliko potrudil in nam luč preskrbel. Tudi naš župnik Rožkar

so si dali napraviti po vseni „farofi“ in v kaplanijo, pa še tudi v štale luči napeljati, brez da bi farmane poprej kaj vprašali, če bojo jim pustili ali kaj pomagali pri plačilu luči. Naenkrat so začeli „petlati“ in prositi denarje za luč v „farof“. Ker so zelo malo skupaj nabrali, ker jim sploh nihče drugi ni nič dal, kakor njihovi podrepniki, zato so pa v nedeljo na 21. t. m. šinfali pri pridigi, da kaki so cerkveniki, da se nič ne brigajo za cerkev in pa za „farof“, ker jim je na „farofi“ skozi streho en par kapljice dežja prišlo in so mislili, da bo jim takoj priletel cerkvenik ter jim tisto luknjo zamašil, da se ne bi zalili ali vtopili. Nadalje so šinfali nas vse farmane, da tisti, kateri so kaj dali za luč, so ovčice, in tisti pa, ki niso nič dali, so „poki“ (kostruni)! Mi Vas vprašamo, g. župnik, ali se to spodobi v cerkvi, če je hiša božja, da Vi samo šinfate čez farmane? Ko bi to samo eno nedeljo bilo; pa je skoraj vsako nedeljo, da nas šinfate. Saj ni naša dolžnost, da bi mi Vam morali luč kupovati; če jo hočete imeti, si jo morate sami kupiti, ker to ni dolžnost farmanov... Torej le počasi, g. župnik; Vam ni treba misliti, da ste na dravskem polju in pa da smo mi tak zabiti tukaj na Pohorju. Mi vse vidimo brez špegljev, mi tudi vemo, kaj moramo kupiti. V današnjem času si pa tudi žiber sami kaj date popraviti, saj tisto ni greh; pač pa je greh, če farmane odirate in v božji hiši šinfate...

Osvobodena Koroška. Ob priliki zmag nad Italijani, ki so morali tako naglo zapustiti koroško deželno mejo, odpisal je koroški deželni odbor cesarski kabinetni pisarni, sledeči brzojav: „Najveseleje ginjen vsled brezprimernih uspehov avstro-ogrskih in nemških čet, ki so pod slavnim vodstvom Njeg. Veličanstva cesarja in kralja v patrijotični vdanosti in z neizčrpljivo napadalno silo našega dednega sovražnika od državnih mej na južnem zapadu prepodile ter s tem leta dolgi pritisek sovražnika ob koroški meji zlomile, prosim v imenu vojvodine Koroške izraziti Njeg. Veličanstvu najglobljejo zahvalo. Delo zveznih čet obnudiujoča, je Koroška ponosna, da ve med njimi tudi svoje sinove kot junake se boreče.“

Iz osvobodene Koroške. V nekem koroškem listu čitamo pod 30. oktobrom neki dopis iz Köttschacha, v katerem se poroča med drugim sledeče: „To je bilo presenečenje! Od nedelje do ponedeljka bil je sovražnik iz naših gora izginil. Predor pri Pontafu nam je ostal prikrit in tako na odhod sovražnika začetkom niti verjeti nismo mogli. Tudi vjeti Italijani so presenečeni. Umikajoči se sovražnik zažgal je svoje lastne vasi (Timau, Cleolis, Paluzza itd.). Naši domači lovci pa so bili hitro za Italijanom in so marikotno uničenje preprečili. V noči na ponedeljek deževalo je, kakor da bi se bil oblak odtrgal, tudi se je bliskalo in je gmelno nepretrgano. K temu je prišel še bobenski ogenj naše artiljerije, ki je pač unikajočemu sovražniku težke izgube prizadelo! Danes pa smo dobili pol metra snega.“

Prisilna oddaja jajc na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Deželno predsedništvo je odredilo, da mora v času od 1. januarja do 31. avgusta 1918 vsak lastnik kokoši od vsake kokoši dati po dve jajci na mesec zbiralnici. Cene jajcam bo deželna vlada dobočevala.

Na ogrskih kolodvorih ne smejo prodajati sadja in vode. Tako je odredil ogrski trgovski minister v soglasju z notranjim ministrom. Ponovno so namreč že ugotovili, da je uživanje sadja in vode na kolodvorih povzročilo legar in grizo.

Odvetniki izvzeti iz vojne pomožne službe. Domobranski minister pl. Čzap je izjavil deputaciji odvetniških zbornic, da so odvetniki izvzeti iz vojne službe.

Mud udarec za kadice. Sasko glavno ravnateljstvo železnice je od 1. novembra naprej popolnoma prepovedalo kajenje v vlakih.

Krušne izkaznice za potnike. Pri osrednji krušni komisiji se bodo izdajale za potnike mesto dosedanjih dnevnih izkaznic potne izkaznice. Potne izkaznice določijo potniki, ki kot samopreskrbljevalci nimajo izkaznic, dalje potniki, ki pridejo iz ozemlja, kjer niso vpeljane izkaznice ali kjer izkaznice drugih krajev ne veljajo. Predložiti pa morajo uradno potrdilo, da so se oglasili v stalnem bivališču in da jim je ustavljeno prejetje kruha in moka. Na te izkaznice se dobi 28 dkg kruha ali 2 dkg kruha in 5 dkg moka.

Stotnik zabodel narednika. V Budimpešti je dne 3. novembra neki narednik v tramvaju zabavljajal in goste nadlegoval. Stotnik 68. pešpolka Andrej Bimf ga je opozarjal, naj ne zabavlja in zahteval naj miruje. Narednik pa se ni zato nič zmenil, nakar je stotnik vzel svoj bajonet in ga porinil naredniku v prsi. Narednika so iz Tramvaja odnesli umirajočega.

Listi na Ogrskem bodo prenehali izhajati? V zadnji seji ogrske magnatske zbornice je ministerski predsednik Weckerle izjavil: Produkcija časopisnega papirja se je pri nas do zadnjega časa preveč zmanjšala. Sedaj ne moremo naenkrat vsega popraviti. Vlada je v tej zadevi vse storila, kar je bilo mogoče, vendar pa ni izključeno, da se bo moral obseg naših listov še bolj omejiti, ali pa celo njihovo izhajanje za nekaj časa ustaviti, ker bo trajalo še nekaj tednov, predno prične delovati tovarna papirja, ki jo je vlada ustanovila s pomočjo nekega bančnega konsorcija na Rumunskem.

Sedmo avstrijsko vojno posojilo. (K.-B.) Kot sedmo avstrijsko vojno posojilo se bode glasom uradnega naznanila od 1. novembra izdalo neobdano 5%, procentno amortizirano državno posojilo ter neobdano 5%, procentni, dne 1. avgusta 1926 l. plačilni državni zakladni listi. Državno posojilo se bode izplačalo po izbratstvu v letih 1923 do 1957. Finančni minister pa zamore od 1. januarja 1927 naprej izbratstvo vsakokrat povečati ali pa vsakokrat še neplačno posojilno svoto po 3-mesečni odpovedi nazaj plačati. Istotako se zamore posojilo zakladnih listov tudi pred 1. avgustom l. 1926 tri mesečni odpovedni dobi po imenovalni vrednosti popolnoma ali deloma (92, 5 oziroma 94, 5 procentov) nazaj plačati.

12. Sečina bitka. Za tiste naše čitatelje, ki razumejo italijansko, prinašamo sledečo šaljivo pesem, ki jo objavlja Gottlieb v berlinskem "Tagu" pod naslovom "Ode von d' Annuncijio". Pesen je seveda le šaljiva zmisel italijanske z nemščino. Evo jo!

I.
O cara posizione dell' Isonzo,
Tu era un rocher de bronze;
Aba haite? un fritto misto —
Das bistu.
Tedeschi buoni soldati,
O Mirzi, o Kati!

Germania, Austria — grande liga!
Wossu bini lliga?
Gefanghi trenta mille —
Io sono janz stille.
O Rimini! Pisa! Venezia!
Hindenburgo vastshtja.

II.

O Parma! Modena! Bologna!
Date mi un Hennessy cognac.
Maledetti Inglesi, infame bande!
Quosque tande?
Issa schande!
Sonnino è un asino — ecco!
Lloyd George — lecco, lecco!

Cene za čevlje. Glasom ministrske odredbe z dne 20. avgusta 1917, dr. št. 352, ki vsebuje predpise glede izdelovanja in cen kož, usnja in strojnih jermenov, ne smejo izdelovalci čevljev pri izračunavanju cen počeni s 15. novembrom 1917, vzeti za podlago višjih cen, nego so navedene v seznamu I, ki je priložen navedeni odredbi.

Zvižanje izrabe žita. Uradu za ljudsko prehrano se je zdelo potrebno, mlinske izdelke, ki so bili v začetku nove letine določeni na 82 odstotkov za pšenico in 85 od-

stotkov za rž, zopet na prejšnjo mero, to je na 90 odstotkov. Sedanje cene za moko ostanejo neizpremenjene.

Pri nadrobni prodaji krompirja avstrijske letine 1917, to je, kadar se prodaja v množinah pod enim meterskim stotom porabnikom, se do preklica ne sme preseči za en kilogram zdravega, primerno suhega krompirja brez prsti in kali, izvzemši rogličke, cena 30 vin. Za nadrobno prodajo krompirja določena najvišja cena se tudi pri vseh drugih prodajah krompirja avstrijske letine ne sme preseči.

Oddaja bombažnih tkanin in pletenin. Izšla je vladna naredba o prisilni oddaji vseh bombažnih in polvolnenih tkanin in pletenin, izvzemši razkošno blago kakor čipke, vezenja itd. Prodajalcem na drobno je dovoljeno, da si pridržijo 20 odstotkov svojih sedanjih zaloz za direktno prodajo konsumentom, pri čemur se jim bo držati veljavnih predpisov. Obrtniki, ki rabijo bombažne tkanine samo za podlago ali sicer za postranske potrebe, si smejo pridržati polovico zaloz. Nova naredba zadeva tudi blago, ki je bilo po 1. januarju 1916 uvoženo iz inozemstva ter je bilo glasom prejšnjih naredb prosto. Stranke, ki po novi naredbi pravočasno in popolnoma izvrše svojo oddajno dolžnost, se nimajo bati kazenskega preganjanja, ako se med sedaj oddanimi blagom nahaja tudi tako blago, ki bi ga bili morali že preje napovedati in oddati. Drugeče se bodo v vseh slučajih strogo izvajale kazenske določbe zakona z dne 24. julija 1917.

Guverner pošne hranilnice o novom vojnem posojilu. Guverner pošne hranilnice baron Schuster je sprejel te dni zastopnike časopisja ter se je o novem vojnem posojilu izrazil med drugim tako-le: Sedmo vojno posojilo je prvo, ki je razpisano na podlagi parlamentarnega pooblastila. Opozarjal bi posebno na izjavo finančnega ministra z dne 26. septembra v poslanski zbornici, da posestniki zemljišč ali hiš, ali lastniki akcij, ali posebno predvidni posestniki gotovega denarja ne bodo nikdar na boljšem nego posestniki zadolžnic vojnega posojila. Zato ne bo skrbela le vlada, temveč tudi parlament. Zbornica je takrat z živahnim odobravanjem pozdravila besede finančnega ministra, ki jo je pozivljajal, da naj ga podpira pri agitaciji za vojno posojilo. Iz vsega tega črpal utemeljeno upanje, da se bodo vse gospodarske sile naše države stilele ter pripomogle novemu vojnemu posojilu k najuspešnejšemu uspehu. V tej nadi me potrjujejo tudi najnovejši uspehi naših čet na jugo-zapadnem bojišču. Sigajno napredujoča ofenziva naših armad je uvod v važno in morda odločilno fazo svetovne vojne. Ogromni uspehi, izvojevani v četrtem letu vojne, govore resno besedo k našim nasprotnikom, ki še vedno ne vidijo dejstev in še vedno nočejo poslušati glasu narodov. Nas morajo navditi uspehi s samozavestjo in trdnim zaupanjem. To zaupanje se mora pokazati tudi v uspehu vojnega posojila. Gospodarski predpogoji so ugodni: žitna letina je boljša kakor v preteklih dveh letih, sadja in vina smo pridelali toliko, kakor redkokdaj. Izvažati ga bomo mogli, kar bo zboljšalo našo valuto. Denarja je povod dosti. Vloge pri hranilnicah in bankah naraščajo vedno bolj. Vedno bolj pa se širi tudi spoznanje, kako velikega pomena so vojna posojila, zlasti v tej smeri, da so najučinkovitejše sredstvo proti pomnoženju prometa bankovcev. Radi vsega tega s trdnim zaupanjem pričakujem velikoga uspeha sedmega vojnega posojila in upam, da bomo prekosili rekord šestega vojnega posojila, ki je dalo 5-2 milijard kron. Guverner je končno v toplih besedah poudarjal zasluge, ki si jih je pridobilo časopisje pri agitaciji za dosedanja vojna posojila.

Prepoved izvoza žigle na Švedskem. Na Švedskem so izdali popolno prepoved izvoza žigle. Doselej je bil izvoz le deloma prepovedan.

Tobak in mleko. V ogrsko-hrvatskem parlamentu je poslanec Polonyi pozval žene, da naj z ozirom na veliko pomanjkanje tobaka prenehajo kaditi, tako, da bi ostal tobak samo

za moške. Na ta poziv je dobil neki list od strani neke gospe 100 cigaret s pismom, da se rada odpove kadenju, ako bo s tem koristila junakom na bojišču. Vprašuje pa zaeno moške, kdaj ponehajo pohajati kavarnarje in se odreči kavi, da bi tako preostajalo mleko za siromašne šolske otroke.

Politični umor v Rimu. Iz Rima se poroča, da je bil v palači Giustiniani ustreljen s petimi strelji iz revolverja neki visoki framononski dostojanstvenik z imenom Balmuri. Strellec je neznan.

Pri 100 letih se je pričel starati. Ogrski poslanec Toth je naletel te dni v svojem volilnem okraju na nekega 113 let starega svojega pristaša z imenom Kovač. Toth se je čudil kreposti starca, ki šteje že 113 let. Kovač je rekel: e, moj Bog, do 100 let je bilo vse šala in lahko, sedaj pa čutim, da sem se pričel starati.

11.000 kron za gnilo sadje. Na dunajskem vzhodnem kolodvoru je bilo zgnilo okoli 30 vagonov sadja. Mestna občina je bila v zadregi, kaj naj stori s tem sadjem. Konečno se je oglašil neki človek in ponudil občini za kvintal sadja 1 krono. Občina je sprejela ponudbo in oni človek je poslal to sadje na Ogrsko ter ga prodal za izdelek zganja po 13 K kvintal. Tako je ta spretni človek izkoristil nepriključno dunajske občine in zaslužil 11.000 kron.

Zadnji telegrami.

Avstrijske uradne poročila od srede.

K.-B. Dunaj, 7. novembra. Uradno se danes razglasa:

Italijani se v polnem nazadovanju proti Fianu. Naše zasledovanje poteka po načrtu. Obsegajoče skupno delovanje avstro-ogrskih pogorskih čet prisililo je južno Tolmezza nekaj tisočev Italijanov, da se vdajo.

Seif generalštaba.

Nemške uradne poročila od srede.

K.-B. Berlin, 7. novembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Flandriji se je včeraj ljuto borilo. Po ogromnem bombnem ognju ob ranem jutru nastopile so angleške divizije od Poelcapelle do železnice Ypern-Roulers ter proti visotinam od Becelaere in Gheluvelta k napadu. Severno od Puschendaale se je napad razvil v našem odpornejem ognju. V Paschendaale je nasprotnik vdrl. V ljuti borbi se mu je vzhodni del vasi zopet odvzel. Protipopolodne vodil je sovražnik zopet sveže sile v boj. Zamogle so vlomno mesto v Paschendaale le krajeno razširiti. Naša postojanka leži ob vzhodnem robu vasi. Proti visotinam od Becelaere in Gheluvelt z močnimi silami naperjeni napad razbil se je večinoma že pred našimi črtami. Vdrti sovražnik bil je v blizinskem boju premagan. Učinek našega uničevalnega ognja je zadržal pozneje se pripravljajoče napade. Na bojišču trajal je močni artiljerijski boj do noči.

Italijanska fronta. V gorovju in v benečanski ravnini se zasledovanje nadaljuje. Pripeljalo se je par tisoč vjetih.

Prvi generalkvartirmeister
Ludendorff.

Razširjajte „ŠTAJERCA“

ki je edini
slovensko-pisani strogo avstrijski list!

Posiljajte „Štajerca“ na fronto, ker naši vojaki želijo vesti iz domovine. Zahtevajte „Štajerca“ v gostilnah, kavarnah, pri trgovcih in v tobakarnah. Povejte prijateljem in znancem, da je hujskarija proti „Štajercu“ laž!

Vai na delo za naš list!
Novi časi so pričeli za Avstrijo — bodimo složni!

Delujmo za „Štajerca“!

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

St. VI 463 17
4

C. k. okrajna sodnija v Ptuj je glede obtožbe državopr. funkcionarja Potočnika proti Francu Unuk, roj. v Cirkovcah, roj. leta 1857, tja pristojnemu kat. oženjenemu posestniku v Cirkovcah, nekaznovanemu, zaradi navijanja cen v navzočnosti državno-pravdnega funkcionarja, na prosti nogi se nahajajočega obtoženca, po danes izvršeni glavni razpravi na podlagi od obtožitelja glavnega predloga na uporabo postavbe kot pravo izpoznala:

Obtoženec Franc Unuk je kriv, da je dne 15. julija 1917 v Cirkovcah v izrabi po vojni nastalih izrednih razmer za krompir očitno čezmerno ceno 7 K za en masel (okroglo 7 kg) zahteval in se zaradi s tem vtemeljenega prestopka po § 20 ces. naredbe od 24. marca 1917, št. 151, d. l. p. po istem postavnem mestu s uporabo § 266 k. p. na

en teden zapora in 500 kron denarne globe, obojnostno v slučaju neiztirljivosti na nadaljnjih 20 dni zapora, ter po § 389 k. p. r. na povrnilo stroškov obsodi.

V zmislu § 45 omenjene ces. naredbe se mora objaviti razsodba na troške obsojenca v „Tagespost“, v „Stajercu“ in „Slovenskem gospodarju“ ter v občini Cirkovce javno nabiti.

Ces. kr. okrajna sodnija v Ptuj.

oddelek VI, dne 13. avgusta 1917.

Franz I. r.

Dr. Fürstbauer I. r.

Električna luč brez baterije! Znova eksportna firma Mals Böhm, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/31, prinaša novo električno Dynamo lampo svetilko v trgovino, ki razporeži svetilke vso industrijo lepih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s priključnim dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem zelo, zelo svetlobo. Ceneja kakor vsaka druga lampna svetilka, ker odpravlja nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez oprejanja. Cena mala K 30.— Katalog proti v pošiljanju K 1.50.

Raznaševalec časopisov.

stanujoč v bližini mesta, ki razume tudi nemški, sprejme se takoj pri W. Blanke v Ptuj.

Proda

trgovinsko bišo v Ptuj, nadalje lepo vinogradniško posestev in eno kozo Karl Kasper, trgovec v Ptuj. 538

Šivilja

za vojaško perilo. Naj se oglasi v Novi vasi 77 pri Herzenjaku. 545

Umetni mlin

Kukowitsch v Slov. Bistrici

izmenja moko za pšenico, naredi takoj jedu menovo kašo in sprejema vso gospodarsko mletje. 339

Slivovka, med, čebelni vosek, mecesni terpentini, leseno oglje

se kupuje v velikem. Ponudbe cen na A. Becher, Gradec, Kroisbachgasse 10 I. 542

Loterijske številke.

Gradec, 7. novembra 1917: 48, 16, 79, 45, 49.
Trst, 31. oktobra 1917: 51, 16, 76, 60, 21.

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja spirita in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptuj tudi v ponedeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptuj. 349

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpjenje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pisalnikov, jader, vteč, vornih plati itd. Važno za vojske. Naprejšnjakci rabat. Cena kompletne šile pri naprejšnjaku K 4.50 in pri posrežju K 4.80. Na bojišče le pri naprejšnjaku P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 5, Abt. 113.

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

za službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž)

352

Za mlekarstvo gospodarstvo

se 2—3 pridnih delavskih moči, ki znajo tudi molziti, proti dobremu plačilu sprejme. Vstop takoj. Vprašanja na gospo Marijo Lininger v Mariboru. 529

352

Več delavcev

za izdelovanje kurilnih drv sprejme Anton Martschitsch, usnjarski mojster v Slov. Bistrici ter jim plača za meterski klastar 28 K. Skrbni se tudi za oskrbo in čevlje. 528

528

Nakupovalnica žide

HENKEL

DUNAJ, VIII., Alserstrasse 57. 536

Kupim židane ostanke, stare in nove, stare raztrgane židane bluze, židana krila, židano perilo itd. en kg po K 40.— „Cupfana“ žida, židane niti, židane štrane po vrsti in kakovosti eno kilo do 100 kron.

Pošljite tudi najmanjšo množino od 10 dag naprej na moje troške nefrankirano. Pošljem Vam takoj svoto po pošti in nakaznici. Nadalje kupujem po najvišji ceni

„heke blaga in pavoletje“

stare in nove vreče, iz voljne širike predmete v vsakem stanju, tudi stare, mehke klobuke za gospode.

341

Zagotovljen uspeh

Tisočero zahvalnih pismov v prij. vstopel na razpolago.

Polna krasna prsa

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

341

Stara in nova

vina

tudi izabelo, jabolčnico in jesi kupuje vedno po najboljših cenah 509

J. Kravagna v Ptuj.

Majerski ljudje

z večimi delavskimi močmi k 30 glavni mlade živine za posestvo v bližini Maribora se išče. Mesečna in dnevna plača. 1^a orača polja, mlečni deputat. Predstaviti se je v petek dne 16. novembra dopoldne pri Simon Hutter Sohn v Ptuj. 545

Šafer

za 4 vinogradska posestva in kot nadzornik čez velike gozde, oženjeni ali samski, se sprejme pri graščini Dornava, pošta Možganjci, pri Ptuj. 544

Sadno vino

zadnje in letošnje trgatve, pripravljeno za razpošiljatev v sodih kupi Ritschard, Dunaj IV., Rechte Wienzeile 39. Prosim datajirane ponudbe z vzorci, ki se jih plača. 513

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na

Handelsverkehrszeitung „HABEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275. 539

in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Podaljšaj svoje življenje!

Zamore se svoje življenje, podaljšati, boleznim preprečiti, bolnike ozdraviti, slabosti okrepiti, tavajoče trdne in nesrečne vešče napraviti!

Kaj stoji za vsako boleznijo?

Slabost živčne sile, žalost, izguba ljutih prijateljev ali svojcev razočaranja, strah pred boleznijo, napačni način življenja in mnogo drugih vzrokov.

Veselo srce

je najboljši zdravnik! Dobi se pot, ki ti pomaga do veselja, tvoj čut oživja, ki te z novo nado napolni, in to pot ti kaže neki spis, katerega dobi vsakdo, kdor po njega piše, takoj in

popolnoma zastonj!

V tej mali ročni knjižici se raztolmači, kako se nadomesti v kratkem času in brez motenj polnica moč živcev in mišic, kako se razmore odpraviti in izboljšati utrujenost, slabo razpoloženje, slabost spomina, revnjo za delo in nešteto drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte ta spis, prinesel Vam boe nadpolne ure.

Naslov: Ernst Orsech, Berlin S. W.

Markgrafenstrasse 63, Abt. 473. 340

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pajtelje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj.

Kraste

13. v. st. v. in druge ločne bolezni odpravi hitro in sigurno do-
male morda Paratol. Ne umirja, nima diha, se morda torej tudi žer-
dohi rabi. Velika posoda K 3.50, dvojna F 5.50. — Nadalje prosek
Paratol za varstvo obdelavne sofe, ena 4.50, dva 2 K 5.00. Dobi se
obstoje pri naprepi-pokljetu svoje ali posreduje na naslov: Apotekke
M. Klein's Paratol-Werke in Budapest IV-20, Eötvös-
utca 28.

St. 30.905.
II. 2875.

Razglas.

Stajerski deželni odbor je sklenil, v svrhu
temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski
trni kulturi in v obratu sadno-drevesne šole
ter v napravi sadonosnikov in ravnanju z
njimi tudi leta 1918 vprijeti po en stalni

viničarski tečaj

in sicer na:

- 1) deželni viničarski šoli v Silberbergu
pri Leibnitzu;
- 2) deželni sadjarski in vinogradniški šoli
v Mariboru.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in
se končajo s 1. decembrom 1918 l.

V Silberbergu se bode 26. v Mariboru
14 sinov posestnikov in viničarjev sprejelo.

Ti dobivajo na omenjenih zavodih prosto
stanovanje, polno hrano in poleg tega 10 K
mesečne plače.

Izvežba v teh tečajih je v prvi vrsti
praktična in le v toliko tudi teoretična, v
kolikor je to za delovodje in samostojne vi-
ničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju dobi vsak udelež-
nec spričevalo o njegovi vporabljenosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev
imajo prosilci svoje koleke proste prošnje do
najkasneje 10. prosinca 1918 odposlati dežel-
nemu odboru.

V teh prošnjah je izrečno omeniti, v ka-
tero preje omenjenih viničarskih šol želi pro-
silec vstopiti; prošnja je preloži:

- 1) dokazilo o končanem 15. letu starosti;
- 2) navadnost spričevalo, ki mora biti od
župniškega urada potrjeno;
- 3) zdravniško potrdilo, da prosilec ne bo-
leha na kakšni nalezljivi bolezni;
- 4) odpustnica iz kakšne ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da
bodejo od 15. februarja pa do 1. decembra
1918 nepretrgano v tečaju ostali in se vsa
izvežba se tikočim odredbam deželnih stro-
kovnih organov pokorili.

Gradec, 16. oktobra 1918.

Od štajerskega deželnega odbora:

Edmund graf Attems.

Učenec

16—17 let star. sprejme se na tri leta. Dobi
celo oskrbo ter obleko v hiši. Anton Martschitsch,
usnjarstvo, Slov. Bistrica.

Priden čevljarski pomočnik

se takoj sprejme proti dobri plači, s hrano
in stanovanjem. Sprejme se tudi en učenec
pri Josef Čas, čevljarski mojster v Slov. Gradcu,
Štajersko.

Avtomatični lovilec za podgane

K 5.50, za ml. K 4.—, vlovi brez nadzorstva
do 40 krm. v eni noči, ne zapusti duha in
se postavi sam. Post za štirke „Rapid“, ti-
seže škodljivce in Rusov v eni noči, po K 5.70.
Posred. najbolj uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpoložljiv
po povzetju, poštna 89 vin. Exporthaus Tintner, Wien, III.,
Neulingasse Nr. 26 P.

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lunax točno-šivalno šilo, ki je šep-šilbe kakor z
makino. Največja iznajdba, da zamorec tanje, raztane
čevlje, optene voluhre, perptoge, vzorne odeje, tiče za
lote, lile, kolene manjše, vrece, platno in vse drugo
močno blago sam sekli. Neškodno potrebno za vsako-
ga. Irborno za rokodelce, kmete in vsake. Biser za
športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba.
Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke.
Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega
šila z cvrtem, blazni različnimi šivankami in na-
vodilom K 4.—, 2 kosa K 7.50, 3 kosa K 11.—, 5 kosov
K 18.—. Se razpoložijo poštno prosto, ako se denar na-
prijem pošlje, pri povzetju poštna ekstra, na bojiče le proti
naprepi-plačilu po Josef Pelz, Troppau 122, Olmützer-
strasse 10. Hče se naprepi-prodajalce.

8 vinarjev

za eno dopisnico. Vas stane moj glavni katalog, ki
je, Vem na zahtevno zastoj dopolnje. Prva fabri-
ka ur Hansa Konrad, c. in k. dvorni literant
Brux 1502 (Črnača) Nikašije ali jeklene anker-ure
K 16, 18, 20. Arzadne radij anker-ure K 18, 22, 26.
Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni manteli, anker-
remont. ure K 30, 32. Manjše vrhne anker-remont.
ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki
izbir. 3 leta garancije. Razpoložljiv po povzetju. Izme-
nava dovoljena ali denar nazaj.

Viničar

s 5 delavskimi močmi se sprejme. Razven
mleka od 2 krav, vrta za zelenjavo in mnogo
zemlje dobi 300 kron plače ter za gotova
dela 80 vin. dnevnne plače poleti, 70 vin. pa
pozimi, nadalje pijačo in kurjavo. Richard
Ogriseg, Sturmberg bei Marburg, Post Pöbnitz.

Išče se

kmetsko deklino

kot posla za kmetsko in domače delo na
nek. majnem posestvu v bližini Ptuja. Na-
daljna pojasnila iz prijaznosti v trgovini g.
Riegelbauer v Ptuj.

Jako veliki pes (Leonberger)

izvrsten in lep, se proda pri g. Štefanu Keltner,
Breg pri Ptuj.

Ljudska kopel mestnega

Kopalnica v Ptuj.

Cen. za kopanje: 40 denarcev ur 18
ure do 3 ure popoldne (kopanje je od
1. to 1. ure popoldne) in naslednji in
popoldne od 11. do 12. ure popoldne
1. kopel 2. vodni vrh, od 1. do 12. ure
„Brezovica“ s gub. 5 — 70

Majer

se sprejme z 1 do 5 delavskih moči. Razven
zemlje in vrta za zelenjavo dobi 4—5 litrov
mleka, drva za kurjavo ter 6 do 700 kron
plače, za gotova dela pa 80 vin. dnevnne
plače poleti, 70 vin. pa pozimi. Richard Ogriseg,
Sturmberg bei Marburg, Post Pöbnitz.

Dobri aparati za briti in lase striči

I-a britev iz srebrnega jekla K 3.50.
4.—, 5.—, zanikana K 3.—, 5.—,
znamka „Perfekt“ s 6 klingami K 16.—
20.—, rezervne klinje 1 tucat K 6.—
I-a stroji za lase striči K 11.—, 12.—
Izmenjava dovoljena ali denar
nazaj.

Razpoložljiv po povzetju ali naprepi-
plačilu po c. in kr. dvornem hiš-
ekspertu in razpoložljiva hiša
Brux št. 1741 (Črnača).

Žepna ura

jeklo ali zanikana

I. vrsta K 14
II. vrsta K 20
Srebro imit. K 30
Z dvojnim mantelom K 40
Z varstveno šipo K 2.—, z ra-
dijem K 10.— več.
Precizijske ure
K 50.—, 60.— in 80.—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo
Veliki format K 20
II. vrsta K 24
Mali format K 30
III. vrsta K 40
Z varstveno šipo K 2.—, z ra-
dijem K 10.— več.
Precizijske ure na napestnik
K 50.—, 60.— in 80.—.

Razpoložljiv od Dunaja po poštni ali na bojiče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27.51.

Fabrični cenik proti razpoložljivi K 1.—.

Dynamo žepna svetilka K 24.— in K 30.—.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las,
ki rdeče, svetle in sive las
in brade za trajno temno pobara, 1 steklenica s
poštno vred K 2.70.

Rydyol je rožnata voda,
ki živo pordeči
bleda lica. Učinek je čudovit.
1 steklenica s poštno vred K 2.45.
Po povzetju 55 h. vel. Naslov za naročila
Jan Grelich, drožerija pri angelu, Brn. 636, Morava.

Po povzetju 55 h. vel. Naslov za naročila
Jan Grelich, drožerija pri angelu, Brn. 636, Morava.

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mno-
gokrat preizkušenim aparatom
HYPERIN
s patentirano vibracijo. Najpoprejše zdravniško priporočena iznajdba
znano. Vidni uspeh se v 14 dneh, nadaljnja raba nepo-
trebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najpoprejše
priporoča. Za neškodljivost in učinkovitost so se izkušene, pisateljice
opetovano varzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Presežni na
največji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne do-
pade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 8.90. Po
pošti za 90 vin. vel. Tajna razpoložljivost brez navedbe vsebine po
higi. razpoložljivi J. Kukla, Prag, Perlg. 31.

Oglje

v vsaki množini se kupi proti takojšnjemu
plačilu. Ponudbe naj se pošljejo na
H. Killer, Dunaj V.,
Kettenbrückengasse 7.

Plavi druk

dela v plači iz belega kmet-
skega plava v kosih od 15
metrov v tisknem ali svetlem
plavo-belem druku, temno-pla-
vo-zelenem druku ali dvojnim
plavem druku
fabrika plavega druka J. Pinteritsch
Velikovec na Koroskem.

Bogata izbira vzorcev na razpolago. Grobo ali neplajhano ter napo-
volneno platno (ras), gadko-barvno, plavo, zeleno, rjavno, sivo,
vijno-sivo

Stole (Zimmersessel)

SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.

vsejatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.